
Istungidokument

B8-0673/2017

6.12.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

rohingjade olukorra kohta
(2017/2973(RSP))

Barbara Lochbihler, Jordi Solé, Igor Šoltes, Judith Sargentini
fraktsiooni Verts/ALE nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon rohingjade olukorra kohta
(2017/2973(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Myanmar ja rohingja moslemite olukorra kohta, eelkõige 14. septembri 2017. aasta¹, 7. juuli 2016. aasta² ja 15. detsembri 2016. aasta³ resolutsiooni,
- võttes arvesse nõukogu 16. oktoobri 2017. aasta järeldusi Myanmar/Birma kohta,
- võttes arvesse avaldusi, mille komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini tegi 19. novembril 2017. aastal Bangladeshis Cox's Bazaris linnas,
- võttes arvesse ühist pressiteadet ELi ja Myanmar vahel 25. novembril 2016. aastal toimunud kolmanda inimõigustealase dialoogi kohta,
- võttes arvesse nõukogu 4. detsembri 2015. aasta järeldusi kodakondsusetuse kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 6. novembri 2017. aasta avaldust vägivalla kohta Arakani osariigis,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 20. juuni 2016. aasta aruannet rohingja moslemite ja teiste vähemuste inimõiguste olukorra kohta Myanmaris, ning Myanmaris inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri 18. märtsi 2016. aasta aruannet,
- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 27. erakorralist istungjärku Myanmaris Arakani osariigis vähemuses olevate rohingja moslemite ja teiste vähemuste inimõiguste olukorra teemal, ning ÜRO Inimõiguste Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta resolutsiooni, milles mõistetakse Myanmar kindlalt hukka selle eest, et Myanmaris julgeolekujõud on Arakani osariigis pannud valitsusväliste osalejate abiga suure tõenäosusega toime inimsusevastaseid kuritegusid;
- võttes arvesse ÜRO 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ja selle 1967. aasta protokollid,
- võttes arvesse 1954. aasta kodakondsuseta isikute seisundi konventsiooni ja 1961. aasta kodakondsusetuse vähendamise konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ülemaailmset kodakondsusetuse kaotamise tegevuskava aastateks 2014–2024,

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0351.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0316.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0506.

- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
  - võttes arvesse Arakani osariigi nõuandekomisjoni lõpparuannet,
  - võttes arvesse 1966. aasta rahvusvahelist kodanike ja poliitiliste õiguste pakti ja 1966. aasta rahvusvahelist majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste pakti,
  - võttes arvesse ASEANi hartat,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Myanmaris Arakani osariigis elab ligikaudu miljon rohingjat, kellest enamik kuulub moslemivähemusse ja kellele ei anta Myanmaris kodakondsuseaduse kohaselt täielikke kodakondsusõigusi, mille tagajärjel ei ole neil kodakondsust;
  - B. arvestades, et rohingjad on maailma üks tagakiusatuimaid vähemusi, kes on praegu enamasti suletud laagritesse ja eraldatud aladele ning kellele vabale liikumisele nii Arakani osariigis kui ka väljaspool seda on kehtestatud ranged piirangud; arvestades, et vabaduse piiramise tõttu on nende elu ja turvalisus ohus, neile ei anta õigust tervishoiule ega haridusele ning neid ohustab sunnitöö, seksuaalne vägivald ja poliitiliste õiguste piiramine;
  - C. arvestades, et seni viimane pingete suurenemine 2017. aasta augustis tõi kaasa Myanmaris ametivõimude ülekaalukalt ebaproportsionaalse reaktsiooni, mille tagajärjel rikuti suures ulatuses ja korduvalt rohingjade inimõigusi – selle kohta on palju tõendusmaterjali –, sealhulgas hävitati terveid asulaid ning inimesi tapeti, vägistati ja piinati;
  - D. arvestades, et 2017. aasta augustist saadik on üle 625 000 rohingja põgenenud ohu eest naaberriiki Bangladesh; arvestades, et põgenejate teekond on ohtlik, sest neid ähvardavad tulevahetused, ebaturvalised teed, nälg ja arstiabi puudumine; arvestades, et kümned rohingjad, sealhulgas naised ja lapsed, on teel hukkunud;
  - E. arvestades, et naiste diskrimineerimise kaotamise komitee (CEDAW) on nõudnud Myanmaris valitsuselt rohingja naiste ja tütarlaste olukorra kohta eriaruannet;
  - F. arvestades, et Bangladesh on esitanud Myanmaris ametivõimude kohta kaebuse maamiinide paigutamise pärast Myanmaris ja Bangladeshis piiri teatavale lõigule;
  - G. arvestades, et teadete kohaselt takistatakse ÜRO ameteid endiselt andmast rohingjadele humanitaarabi, sealhulgas toitu, vett ja ravimeid;
  - H. arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvolinik Zeid Ra'ad Al Hussein teatas 10. septembril 2017, et olukord Myanmaris „on nagu etnilise puhastuse õpikunäide“;
  - I. arvestades, et Zeid Ra'ad Al Hussein soovitas 5. detsembril 2017, et ÜRO Peaassamblee peaks looma uue mehhanismi, mille abil aidata korraldada kriminaaluurimist isikute suhtes, kes on pannud rohingja moslemite suhtes toime vägivallategusid;
1. kordab, et on väga mures, ja mõistab hukka, et Arakani osariigis esineb endiselt

vägivalda, inimõigusi rikutakse rängalt, inimesi saab surma või neilt võetakse elatis ja eluase, mis kuuluvad kõik inimsusevastaste kuritegude hulka ka ja seega universaalsesse jurisdiktsiooni; avaldab rohingjatele kaastunnet ja toetust; tuletab meelde, et Myanmaris ametivõimud on kooskõlas inimõigusi puudutavate normide ja kohustustega kohustatud kaitsma vahet tegemata kõiki tsiviilelanikke väärkohtlemise eest ning inimõiguste rikkumisi uurima ja süüdlased vastutusele võtma;

2. nõuab, et Myanmaris sõjaväe ülemjuhataja vanemkindral Min Aung Hlaing annaks kõigile tema alluvuses olevatele vägedele korralduse rohingjade inimõiguste rikkumine ja nende suhtes toime pandavad inimsusevastased kuriteod viivitamata lõpetada;
3. kordab, et EL on seisukohal, et inimsusevastaste kuritegude toime panijad tuleb võtta vastutusele ning ohvritel on õigus õigusmõistmisele ja hüvitisele; kinnitab, et teeb kõik endast oleneva, et aastakümneid kestnud karistamatus lõpetada ja tagada õigusemõistmine kõigi üle, kes on Myanmaris inimõigustega seoses raskeid kuritegusid toime pannud;
4. tunneb heameelt selle üle, et Aung San Suu Kyi kinnitas soovi austada õigusriigi põhimõtet, ja nõuab, et Myanmaris valitsus annaks 25. augustist 2017. aastast saadik toime pandud raskete inimõigustega seotud kuritegude puhul kohtualluvuse üle Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule kui viimase astme kohtule (Rooma statuudi artikli 12 lõike 3 kohane jurisdiktsiooni tunnustamine);
5. rõhutab, et hirmutegude eest ei saa jätta karistamata ja, kui sõjavägi ja ametiasutused ei suuda ka edaspidi teha sõltumatu ja erapooletu ÜRO uurimistegevuse nimel koostööd ja artikli 12 lõike 3 kohast deklaratsiooni ei esitata, määratakse neile, kes kuritegude ja karistamatuste eest vastutavad, vajalikud karistused;
6. palub, et nõukogu ja Euroopa välis teenistus hakkaksid väejuhtide ja politseiülemate suhtes, keda kahtlustatakse inimõigustega seotud raskete kuritegude toimepanemises, ja julgeolekuvaldkonna ettevõtete suhtes, kellelt väejuhid ja politseiülemad raha saavad, viivitamata karistusmeetmeid võtma;
7. nõuab, et ELi kehtivat relvaembargot hakataks kiiremas korras kohaldama ka hoolduse, abi, väljaõppe ja Myanmaris sõjaväega tehtava koostöö suhtes;
8. tunnistab, et ümber asustatud rohingjad, kellest paljud on praegu Bangladeshis, on pagulased, kordab tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ning nõustub ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti 24. novembri hinnanguga, et praegu ei ole turvalist ja püsivat tagasipöördumist võimaldavad tingimused Myanmaris Arakani osariigis täidetud; rõhutab, et tagasipöördumine peab olema vabatahtlik ning toimuma turvaliselt ja inimväärselt, et soodustada püsivat lahendust;
9. nõuab tungivalt, et Myanmaris ametivõimud võimaldaksid rahvusvahelisel humanitaarabil viivitamata ja takistamatult Arakani osariiki jõuda, et selle raames anda spetsiaalset abi ka kaitsetutele rühmadele nagu lapsed, eakad ja seksuaalse vägivalla ohvrid; nõuab tungivalt, et Myanmaris valitsus võtaks kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2106 (2013) meetmeid seksuaalse vägivalla juhtumite ennetamiseks ja nendele reageerimiseks; nõuab, et valitsus teeks ühtlasi koostööd CEDAWi aruandlusprotsessis;

10. kutsub Myanmaris ametivõime üles lubama riiki sõltumatud vaatlejad, eelkõige ÜRO teabekogumissmissiooni, mis moodustati 2017. aasta märtsis ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja mille ülesanne on tagada kõigi väidetavate raskete inimõigusrikkumiste sõltumatu ja erapooletu uurimine; tunneb heameelt selle üle, et ÜRO peaassamblee kolmas komitee on nõudnud Myanmaris erisaadiku ametisse nimetamist;
11. kutsub Myanmaris valitsust veel kord üles kõrvaldama Bangladeshis piirilt kohe kõik maamiinid ning tegema ÜRO ja rahvusvaheliste vaatlejatega selle protsessi käigus täielikku koostööd;
12. tunnustab suuri pingutusi, mida Bangladeshis valitsus ja inimesed on tohtu humanitaarkriisi leevendamiseks teinud: nad on Myanmarist põgenenud hädas olevad rohingjad lahkelt oma riiki ja südamesse vastu võtnud; nõuab, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid annaksid pagulaste majutamiseks veel suuremat rahalist ja materiaalist toetust, et Bangladeshis valitsusel oleks võimalik rohingjade aitamist jätkata, kuni nad saavad turvaliselt ja vabatahtlikult koju tagasi minna; kutsub Bangladeshis üles jätkama rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide humanitaaroperatsioonide hõlbustamist, vähendades bürokraatlikku koormust ja liikumispiiranguid;
13. peab ELi osalemist rahastajate konverentsi korraldamisel kiiduväärseks ja tunneb heameelt selle üle, et konverentsi tulemusel on 35 rahastajat lubanud eraldada kokku 344 miljonit USA dollarit; peab kahetsusväärseks, et see summa on väiksem kui üldine eesmärk, ja märgib, et seni on kättesaadavaks tehtud ainult kolmandik rahast; nõuab, et rahvusvaheline kogukond tagaks rahasumma, mida on vaja nii ümber asustatud rohingjade jaoks kui ka asjassepuutuvate Bangladeshis kohalike elanike jaoks;
14. väljendab suurt muret Myanmaris ja Bangladeshis rohingja naiste ja tütarlastega kaubitsemise pärast, ning nõuab tungivalt, et mõlema riigi ametivõimud teeksid ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja inimõiguste organisatsioonidega koostööd, et inimkaubandus lõpetada ning pakkuda nendele naistele ja tütarlastele kaitset ja abi;
15. võtab teadmiseks Bangladeshis ja Myanmaris vahel 23. novembril 2017. aastal sõlmitud kahepoolse tagasisaatmislepingu, milles tunnustatakse rohingjade õigust naasta Myanmaris ja jätkata seal elamist; nõuab aga, et ei korraldataks sunniviisilist tagasisaatmist, eriti kuna vägivald ja repressioonid – mida peetakse etnilise puhastusega samaväärseks – jätkuvad; rõhutab, et röövitud ja varastatud vara tuleks rohingjadest omanikele tagasi anda ja tagasipöördujatele tuleks surmajuhtumite korral ning vara ja saagi kaotuse tõttu ette näha hüvitus; nõuab tungivalt, et Bangladeshis ametivõimud tagaksid, et enne kui tagasipöördumist alustatakse, kehtestatakse Myanmaris põhjalik rohingjate tagasipöördumise ja integreerimise strateegia; nõuab lisaks, et Myanmaris ametivõimud annaksid usaldusväärseid tagatisi, et tagasipöördujaid ei sunnita elama etnilisel või usulisel alusel segregeeritud laagrites;
16. palub Myanmaris valitsusel majandus- ja taristuprojektid – k.a uute majandus-, tööstus- või kaubanduseripiirkondade loomine – edasi lükata, kuni on võetud vajalikud kaitsemeetmed, millega tagada, et need projektid on vahet tegemata kasulikud kõigile kogukondadele ning nendega ei piirata rohingjate ega teiste selliste kogukondade maavalduse ja omandiga seotud õigusi, kes on oma kodust pagulasena või riigisisese põgenikuna välja tõrjutud;

17. märgib, et rohingjade tagasipöördumise hõlbustamiseks ja nende üldiste inimõiguste tagamiseks on vaja igakülgselt jõupingutust, et võidelda Myanmaris institutsionaliseeritud diskrimineerimise ja segregatsiooniga; märgib sellega seoses, et Myanmaris vähemuste õigustest ilmajätmine ei piirdu ainult rohingjadega, vaid puudutab ka Kachini ja Shani osariikide rahvusrühmi;
18. väljendab sügavat kahetsust Myanmaris kodakondsusseaduse jätkuva rakendamise üle, mis on jätnud rohingjad ilma põhilistest inimõigustest, muutes nad kodakondsuseta isikuteks; kutsub Myanmaris valitsust üles kodakondsusseadust muutma ja andma rohingjatele seaduslikult tunnustatud kodakondsusdokumendid; nõuab tungivalt, et valitsus annaks välja isikutunnistused, kuhu ei oleks märgitud usutunnistust;
19. nõuab, et Myanmaris rohingja elanikkonna segregatsioon lõpetataks; nõuab, et rohingjatele kehtestatud liikumiskiirangud tühistataks ja kõik kontrollpunktid (v.a need, mida on vaja) likvideeritaks; nõuab tungivalt, et Myanmaris valitsus tagaks, et rohingja rahvusest elanikud saaksid kogu Arakani osariigis ja ülejäänud riigis vabalt reisida, ning et austataks nende õigust tervishoiule, haridusele ja tööhõivele;
20. tuletab meelde, et Arakani osariigi nõuandekomisjon loodi riigikantsleri palvel; soovib Myanmaris ametivõimudel määrata võimalikult kiiresti ametisse rakendusorgan, kes viib Annani komisjoni soovitused täielikult ellu; innustab ELi ja ÜROd seda protsessi toetama;
21. rõhutab vajadust tagada, et ELi investeeringud, sealhulgas arenguabi, aitavad teha universaalteenused kättesaadavaks kogu elanikkonnale, ning rõhutab, et sellised investeeringud ei tohi kinnistada Myanmaris segregatsiooni, mis on juba viinud institutsionaliseeritud diskrimineerimise ja inimsusevastaste kuritegudeni;
22. palub Myanmaris valitsusel, sealhulgas riigikantsleril, mõista hukka vaenu õhutamist ja ahistamist, edendada kultuuridevahelist ja religioonidevahelist arutelu ning tagada usu- ja veendumusvabadus, mis on üldine õigus;
23. lisaks nõuab, et ASEAN ja piirkonna valitsused, eriti Hiina, võtaksid viivitamata meetmeid, millega avaldada Myanmaris valitsusele suuremat survet, et see lõpetaks hirmuteod ja kaitseks kõiki Arakani osariigi tsiviilelanikke; nõuab, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja ning ELi liikmesriigid teeksid aktiivselt tööd selle nimel, et korraldada rohingjate olukorra teemal rahvusvaheline konverents;
24. kutsub Sahharovi auhinna laureaati Aung San Suu Kyid üles mõistma rohingja vähemuse inimõiguste rikkumist hukka; tuletab meelde 18. mail 2015. aastal Aung San Suu Kyi erakonna pressiesindaja poolt tehtud avaldust, mille kohaselt peaks Myanmaris valitsus rohingja vähemuse kodakondsuse taastama; tuletab meelde, et Sahharovi auhind antakse neile, kes muude kriteeriumide hulgas kaitsevad inimõigusi ja vähemuste õigusi ning järgivad rahvusvahelist õigust;
25. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ülemaailmset kodakondsusetuse kaotamise tegevuskava aastateks 2014–2024;
26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Myanmaris valitsusele ja parlamendile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika

kõrgele esindajale, komisjonile, ELi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ASEANi peasekretärile, ASEANi valitsustevahelisele inimõiguste komisjonile, Myanmaris inimõiguste olukorraga tegelevale ÜRO eriraportöörile, ÜRO pagulaste ülemvolinikule ning ÜRO Inimõiguste Nõukogule.